

UMUTIMA W' UMUNTU

CYANGWA

INDORERWAMO Y'UMUTIMA

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, Pretoria, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

Umutima w'Umuntu,
Urusengero rw'Imana
Cyangwa Aho Satani Akorera

(1 Yohana 3:4-10)

Aka gatabo si ubwa mbere kandikwa. Kabanje kwandikirwa mu Bufaransa, hashize imyaka irenga magana abiri, kandi kafashije abantu batagira ingano. Ni indorerwamo y'iby' umwuka abantu bagiyeye bireberamo uko bameze mu bugingo bw'umutima, nk'uko Imana ubwayo ibubona. Ababoneye ibyaha byo mu mitima yabo muri aka gatabo, kandi bakihana, bakabona umutima mushya n'umwuka mushya, ni benshi.

Uko usoma aka gatabo, ujye wibuka ko ari indorerwamo ushobora kwibonamo wowe ubwawe. Waba uri umuntu utizera, waba ukijijwe, waba utemera ibivugwa mu Ijambo ry'Imana, cyangwa Umukristo wasubiye inyuma, uzasangamo ishusho yawe nk'uko Imana iyibona. Imana ntirobanura abantu ku butoni. Ireba mu mutima w'umuntu.

Satani ni we se w'ibinyoma, n'umwami w'umwijima n'imana y'ab'isi. Yigira nk'umumarayika w'umucyo. Nyamara ntakiri umumarayika w'umucyo nk'uko benshi bakibyibwira, kandi baba bashakako uko ameze kutagaragara. Ubu hariho abigisha ibitari iby'ukuri kuri Kristo, nk'uko bahozeho na kera. Ibyo si igitangaza, kuko Satani na we ubwe yihindura nk'umumarayika w'umucyo. (2 Abakor. 11:13-14). Satani, imana y'iki gihe ahuma amaso y'imitima y'abantu n'ubwenge bwabo "kugira ngo umucyo w'Ubutumwa Bwiza bwa Kristo uta-

batambikira.." (2 Abakor. 4:4). Abanyabyaha bose n'abatizera bose, bumeze nk' abapfu n' impu- myi imbere y' Imana "bakurikiza imigenzo y' iyi si, bagakurikiza umwami utegeka ikirere, ni we mwuka ukorera mu batumvira Imana" (Abefeso 2: 1-2). Uretse ko amaso yabo yahumuka bakabona ukuntu ari abo kurimbuka, naho ubundi inzira bakurikiye ni inzira ijya mu irimbukiro ry' i- teka. Uvuga ko adafite icyaha aba yibeshya.

Mu gusoma aka gatabo, no kwiga amashusho a- karimo, urashobora kubonamo ishusho y' umutima wawe. Ntubuze itara ry' Imana kukumurikira ngo ubone uko umutima wawe uteye. Wemere ibyaha byawe, ntuhakane ko bitakubamo, kuko Ijambo ry' Imana ritubwira ngo: "Ni tuvuga yuko ari nta cyaha dufite, tuba twishutse, ukuri kukaba ku- tari muri twe." "Ni twatura ibyaha byacu, ni yo yo kwizerwa kandi ikiranukira kutubabarira ibyaha byacu, no kutwezaho gukiranirwa kose" (1 Yoh. 1:8-10). "Amaraso ya Yesu Umwana wayo atwezaho ibyaha byose" (1 Yoh. 1:7). Wumvira Satani cyangwa wumvira Imana; ni ukuvuga ngo uri imbata y' icyaha cyangwa ukorera Imana. Niba icyaha ari cyo gitegeka ubugingo bwawe, we ku- bihakana, ahubwo utakire Imana, na yo yiteguye kukubatuza Yesu Kristo wazanywe muri iyi si no kugira ngo akize abanyabyaha, abavane muni y' ububasha Satani abafiteho ku bw'icyaha. Yesu ni we Mucunguzi wacu. Uri imbere y' Imana yera ibo- na ibihishwe byose, ibyo utekereza n' ibyo uko- ra rwihishwa. Ntushobora kwihisha Imana, cya- ngwa kuyihisha ibyo ukora. None se, uwaremye ugutwi, yananirwa kumva? cyangwa uwaremye iji- sho, yananirwa kubona?

"Kandi amaso y' Uwiteka ahuta kureba isi yo se impande zose kugira ngo yerekane ko ari u- munyamaboko wo kurengera abafite imitima imu- tunganiye" (2 Ngoma 16:9).

"Kuko amaso yayo ari ku migenzereze y' umu- ntu, kandi ireba amajya ye yose. Nta mwijima, cyangwa igicucu cy' urupfu, aho inkodzi z' ibibi zishobora kwihisha" (Yobu 34:21-22).

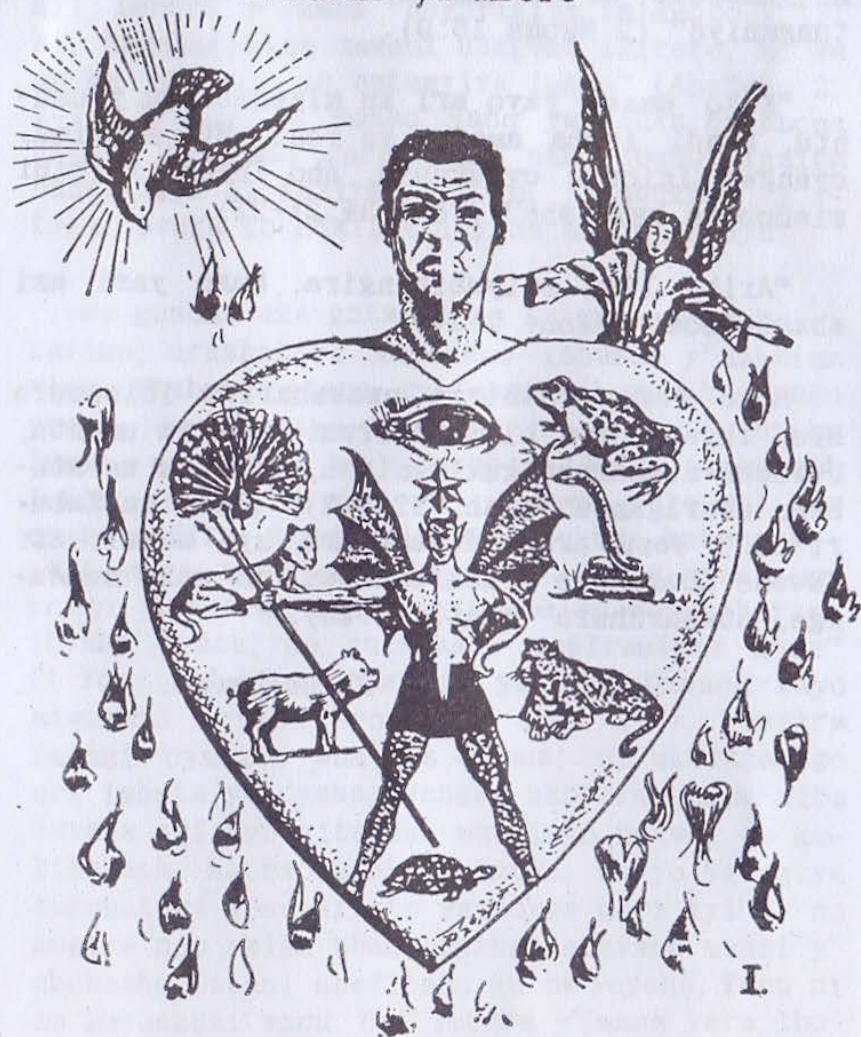
"Ariko Yesu ntiyabiringira, kuko yari azi abantu bose" (Yoh. 2:24).

Nuko rero: "Hahirwa uwababariwe ibicumuro bye, ibyaha bye bigatwikirwa. Hahirwa umuntu, Uwiteka atabaraho gukiranirwa, umutima we ntu- bemo uburiganya" (Zab. 32:1-2). (Soma na Zaburi 51.) Yesu aracyaduhamagara uyu muni, ati: "Mwese abarushye n' abaremerewe, ni muze munsa- nge, ndabaruhura" (Mat. 11:28).

J. R. Gschwend.

Ubusobanuro tw'Amashusho

Ishusho ya Mbere

UMUTIMA W' UMUNYABYAHA

Iyi shusho yerekana umutima w'umugore cyangwa w'umugabo, utarakizwa, ukiri mu by'isi,

uwo Bibliya yita umunyabyaha. Ni ukuvuga ūyoborwa n'umwuka w'iyi si, na kamere n'irari by'umubiri. Iyi ni ishusho nyakuri rwose yerekana umutima nk'uko Imana iwureba. Gutukuza amaso no gukambya impanga, byerekana ubusinzi, nk'uko byanditswe mu Migani 23:29-33: 'Ni nde ubonye ishyano? Ninde utaka? Ni nde ufite intonganya? Ni nde wiganyira? Ni nde ufite inguma zitagira impamvu? Ninde utukuza amaso? Ni abarara inkera; ni abagenda bavumba inturire. Ntukarebe vino uko itukura, igihe ibirira mu gikombe, ikamanuka neza. Amaherezo iryana nk'inzoka, igatema nk'impiri; amaso yawe ukayahanga ku by'inzaduka, kandi umutima wawe ukavuga ibigoranye.'

Munsi y'umutwe w'iyi shusho, urahabona umutima w'umuntu, utuwemo n'inyamaswa zitandukanye. Izo nyamaswa zagereranywa n'ibyaha byinshi biwurimo, kuko mu mutima ari ho ibyaha bifite ubuturo n'icyicaro. Imana itubwirira mu kanwa k'umuhanuzi Yeremiya, iti "Umutima w'umuntu urusha ibintu byose gushukana, kandi ufite indwara, ni nde ushobora kuwumenya uko uri?" (Yer. 17:9). Yesu ubwe arabihamya, ati "kuko mu mitima y'abantu havamo imigambi mibi, guheta, gusambana, kwiba, kwica, kwifuza kubi, kugira nabi, uburiganya, iby'isoni nke, ijisho ribi, ibitutsi, ubwibone, ubupfu. Ibyo bibi byose biva mu muntu, ni byo bimuhumanya" (Mariko 7:21-23).

1. Paon. -- (Paon ni igisiga cyiza cyane kandi kibigendera.) Nubwo umuntu wese atangarira ubwiza bwa paon, hano, mu mutima w'umuntu, iki gisiga cyerekana icyaha cy'ubwibone. Lusiferi, wahoze ari umumarayika mwiza, wari umukerubi

w' ingabo zo mu ijuru, watwaraga umucyo w' Imana kera, ari umumarayika w' Isumba byose, yagushijwe n' ubwibone, ahinduka umwanzi w' Imana: ni we Satani. (Yes. 14:9-17; Ezek. 28:12-17).

Ubwibone buva hasi cyane ikuzimu bwiyerekana mu buryo bwinshi. Abantu bamwe birata ubutunzi bwabo, cyangwa ubwenge bize, cyangwa ko bambaye neza imyambaro ihanze, ituma bashobora kugenda berekana imibiri yabo, nta kwiyubaha na guke. Abandi usanga barigize indangamirwa, bakambara imitako y' igiciro, n' inigi n' ibitare n' impeta... nk' uko bivugwa muri Yesaya 3:17-24. Abandi birata ba sekuruza babo, cyangwa ibihugu bavukamo, cyangwa imico y' ibihugu byabo, cyangwa imikino, bakibagirwa ko "Imana irwanya abibone, naho abicisha bugufi ikabahera ubuntu" (1 Pet. 5:5). "Imana yanga ubwibone n' ubwirasi" (Imig. 8:13). "Kwibona kubanziriza kurimbuka; kandi umutima wirarira ubanziriza kwigwa" (Imig. 16:18).

2. Isekurume. -- Ni inyamaswa inuka, yirirwa yiruka ku nyagazi. Aha yerekana irari ry' umubiri, n' ibitekerezo bibi, n' uburaya, n' ubusambanyi. Ibyo byaha muri iki gihe cyacu cy' amajyambere kandi cy' imperuka byariyongereye bikabije. Bituma tugomba kwemera amagambo Yesu yavuze, dore hashize hafi imyaka ibihumbi bibiri, ko mu bihe by' imperuka byazaga kumera nk' ibihe bya Sodomu na Gomora.

Ibyo bintu bimaze kwaduka ntibyageze gusa mu bagabo no mu bagore, ahubwo byinjije no mu miryango y' Abakristo, no mu bigo, no mu mashuri no mu rubyiruko. Izo mbutu z' ibibi zibibwa

mu mitima y' abantu ku buryo buteye isoni kandi bwa Satani bwiyoberanije, bizanywa na za sine-ma n' imikino mibi, n' ibyanditswe byigisha ibibi, n' ubundi buryo bwirshi. Ibyo Imana yita ibyaha, ab' iki gihe babyita umwifato w' igihe gishya. Ab' urubyiruko batagira ingano bubaka ubugingo bwabo ku bitekerezo bakura mu byo basoma no mu masinema babona, bikabajyana mu biteye isoni, bituma bagomba kwihana. Abakina imikino y' amasinema, ari na bo badakurikiza umuco, ndetse bawuhindura, usanga barahindutse ibyamamare mu rubyiruko. Amazu yo kubyiniramo na yo usanga yarahindutse ahakorerwa ibibi. Intwari mu kwera, nk' uko Imana iberekana, ntibagifatwaho icyitegererezo. (Yosefu: Itang. 39, n' abandi.) Umusaza w' umupagani w' umunyagasazi wo mu bwoko bw' Abazulu (abantu bo muri Afrika y' epfo), utagingimiranya kwica uwasambanye wese, yashobora kugira icyoyigisha mu byo twita amajyambere, kandi yashobora no kuzaturega ku munsi w' amateka. Imana ntitubwira gukina n' ubusambanyi, ahubwo idutegeka kubuhunga. "Uwifatanya n' Umwami Yesu, aba abaye umwuka umwe na we. Muzibukire gusambana. Ibindi byaha byose umuntu akora bikorerwa inyuma y' umubiri, ariko, usambana aba akoze icyaha cyo mu mubiri we. Mbese ntimuzi yuko imibiri yanyu ari insengero z' Umwuka Wera, uri muri mwe, uwo mufite wavuye ku Mana? Kandi ntimuri abanyu ngo mwigenge" (1 Abakor. 6:17-19). "Umuntu utsemba urusengero rw' Imana, Imana izamutsemba; kuko urusengero rw' Imana ari urwera, kandi urwo rusengero ni mwe" (1 Abakor. 3:17).

3. Ingurube. -- ishushanya ibyaha by' ubusambo n' ubusinzi. Ingurube ni inyamaswa y' ikinyamwanda, irya icyo ibuye na cyo cyose, cyaba ki-

bi cyaba cyiza. Ni ko umutima w' umunyabyaha u-
 mera. Ufata intekerezo zosen'inyigisho zose n'
 ibyo usoma byose n'ibyo ubonye byose, naho bya-
 ba ari bibi. Umubiri w' umuntu waragenewe kuba
 urusengero rw' Imana nzima, wanduzwa n' ibyo ku-
 rya bibi, n' ingeso z' inyamwanda, nko kunywa i-
 tabi, no kujundika ubugoro, no kunywa urumogi,
 n' ibindi bintu byonona umubiri, biyobya ubwe-
 nge. Akamenyero ko kunywa itabi katwaye abaga-
 bo n' abagore batagira ingano, ku buryo burenga
 uko byari bimeze kera. Imbaraga z' Imana zonyi-
 ne ni zo zishobora kubohora abo bantu batwawe
 n' itabi, zikabakiza ububata bwa Satani. Nubwo
 abantu b' abanyamadini by' ukuri batatinyuka na
 hato kunyera itabi mu rusengero, kubera ko,
 ku maso yabo, byaba ari ikizira, usanga nta so-
 ni bibateye kwanduza umubiri wabo, kandi ari
 wo rusengero rw' ukuri rw' Imana. -- "Ntimuzi yu-
 ko imbiri yanyu ari insengero z' Umwuka Wera....
 kandi umuntu utsemba urusengero rw' Imana, Ima-
 na izamutsemba" (1 Abakor. 6:19; 3:17).

Umuntu w' umunyandanini ni ikizira imbere y'
 Imana. Turya kugira ngo tubeho, nta bwo tube-
 raho kugira ngo turye. Umushonji ashobora gu-
 haga ariye ibyo kurya byiza bitanduza umubiri,
 ariko umutima w' intanyurwa uhora uterera heju-
 ru ngo "Mpa, mpa!", cyangwa ngo "Ongerera, ongera-
 ra!"

Irari nta bwo rijya rinyurwa, ntirihaga.
 Isezerano rya Kera rivuga ko umunyandanini n'
 umusinzi bagombaga kwicishwa amabuye (Guteg.
 21:18-21). "Kuko umusinzi n' umunyandanini ba-
 zakena, kandi umunyabitotsi bizamwambika ubu-
 shwambagara... Ariko uwiuzuzura n' ibisambo ako-
 za se isoni" (Imig. 23:21; 28:7). Wibuke ko ha-

riho umuntu umwe wari umukungu, wari umunyanda
 nini, imbata y' irari rye, yapfuye, kandi ageze
 ikuzimu mu muriro utazima, yubura amaso, kuko
 yababazwaga cyane. Singombwa cyane kuvuga ibi-
 bi biterwa n' ubusinzi. Ni ibigaragara ku buryo
 nta wabivugisha amatama abiri. Imana itubwiri-
 ra mu Ijambo ryayo yeruye ko nta musinzi uzi-
 njira mu bwami bwayo. Abenga amayoga akomeye
 na bo bariho urubanza kimwe n' abayacuruza, ku-
 ko Imana ivuga iti "Bazabona ishyano, abigira
 intwari zo kunywa inzoga, bakagira imbaraga zo
 guturira ibishindisha" (Yes. 5:22). "Azagusha
 ishyano uha umuturanyi we ibyo kunywa, nawe u-
 mwongeraho ubumara bwawe, bukamusindisha, ku-
 gira ngo urebe ubwambure bwe" (Hab. 2:15). "Mu
 birori byabo bagira inanga na nebelu, n' ishako
 n' imyironge, na vino, maze ntibite ku murimo
 w' Uwiteka, ntibatekereze ibyo yakoze" (Yes.
 5:12). "Ntimwishuke, abahesha, cyangwa abase-
 nga ibishushanyo, cyangwa abasambanyi, cyangwa
 ibitingwa, cyangwa abagabo bendana, cyangwa a-
 bajura, cyangwa abifuza, cyangwa abasinzi, cya-
 ngwa abatukana, cyangwa abanyazi; bene abo nti-
 bazaragwa ubwami bw' Imana" (1 Abakor. 6:9-10).
 Ibyaha bya kamere yacu byanditswe mu Bagalati-
 ya 5:19-20: "Dore imirimo ya kamere iragaraga-
 ra, ni iyi: gusambana, no gukora ibiteye isoni,
 n' iby' isoni nke, no gusenga ibishushanyo, no
 kuroga, no kwangana, no gutongana, n' ishyari,
 n' umujinya, n' amahane, no kwitandukanya, no kwi-
 rema ibice, no kugomanwa, no gusinda, n' ibiga-
 niro bibi, n' ibindi bisa bityo. Ndababwira ha-
 kiri kare, nk' uko nababwiye kera, yuko abakora
 ibisa bityo bataragwa ubwami bw' Imana." --
 "Kandi ntimugasinde inzoga zirimo ubukubaga-
 nyi, ahubwo mwuzure Umwuka" (Abef. 5:18).

Dore ubutumirwe Yesu yohereje abafite inyota: "Umuntu n'agira inyota, aze aho ndi, anywe" (Yoh. 7:37). "Yemwe abafite inyota, ni muze ku mazi, kandi n'udafite ifeza na we n'aze, ni muze mugure murye; ni muze mugure vino n'amata, mudatanze ifeza cyangwa ibindi biguzi" (Yes. 55:1). "Unywa amazi nzamuha, ntazagira inyota iteka ryose, ahubwo amazi nzamuha, azamuhindukiramo isoko y'amazi adudubiza kugeza mu bugingo buhoraho" (Yoh. 4:14).

4. Akanyamasyo. -- kerekana ubunebwe, gushyira ejo icyari gikwiriye gukorwa none; kerekana kandi ubupfumu n'uburozi. Kutizera ni icyaha cy'ubupfumu. "Umunyabute yicwa no kwifuza, kuko yanga gukoresha amaboko ye. Hariho uhorana uburura umunsi ukira" (Imig. 21:25-26). Yosua yagombye kubwira Abisiraeli ati "Mwe kugira ubute bwo kujya guhindura igihugu." ... Kamere muntu igira intege nke zo kwakira ibyiza by'Imana. Yesu yaravuze ati "Mugire umwete wo kunyura mu irembo rifunganye" (Luka 13:24). "Ushatse abona." "...Ubwami bwo mu ijuru buratwaranirwa, intwarane zibugishamo imbaraga" (Mat. 11:12).

Ubunebwe mu byerekeye agakiza n'imibereho myiza y'umwuka mu bugingo bwacu, bujyana ku kurimbuka. Butubuza gusenga, butubuza gusesengura iby'Imana, no kwakira amasezerano y'igicro Imana yadusezeraniye, bugana mu irimbukiro. Igihe Imana iguhamagara, iguhatango uyihe umutima wawe uyu munsi, Satani we agushuka ngo uzaba witaba ejo cyangwa undi munsi aho bizaba byoroshye. Nyamara uwo munsi nta bwo ugera. Bizatume upfa udakijijwe, udafite Kristo. Imana iravuga iti "Uyu munsi ni mwumve ijwi rye,

ntimwinangire imitima" (Abaheb. 3:7-8). Mbese abantu bangaha bapfiriye mu byaha, kubera ko bashyiraga ejo imigambi yabo yo gukizwa, nyamara uwo munsi nta bwo ugera. Ejo si ahawe.

Abaturage bo muri Afrika y'epfo bakoresha kenshi igikono cy'akanyamasyo iyo bakora imihango y'ubupfumu. Muri iyi shusho, akanyamasyo kerekana icyaha cyo kuraguza, byaba kwizera indagu cyangwa gukora umurimo w'ubupfumu cyangwa kuragura . . . aho kwiringira Imana ihoraho. Cyane cyane mu gihe cy'indwara cyangwa cy'ibigeragezo, cyangwa amakuba, cyangwa cy'agahinda k'urupfu, Ijambo ry'Imana ritubwira kwiyambaza Imana ihoraho, ihora yiteguye kudufasha, aho kuvuga iby'amahirwe cyangwa umwaku; kuko "Iyo intambwe z'umuntu zikomejwe n'Uwiteka akishimiranzira inzira ye; naho yagwa ntazarambarara" (Zab. 37:23-24). . . "Kuko agakiza kadaturuka iburasirazuba, cyangwa iburengerazuba, cyangwa mu butayu bwimisozi, ahubwo Imana ni yo mucamanzana: icisha umwe bugufi, igashyira undi hejuru" (Zab. 75:6-7). Imana yahaye Abisiraeli amategoko yumvikana, igira iti "Muri mwe ntihazaboneka ucisha umuhungu we cyangwa umukobwa we mu muriro, cyangwa ukora iby'ubupfumu, cyangwa uragurisha ibicu, cyangwa umupfumu, cyangwa umurozi, cyangwa umwambuzi, cyangwa ushikisha, cyangwa uragurira abantu ibizababaho, cyangwa umushitsi. Kuko ukora ibyo wese ari ikizira, Uwiteka yanga urunuka" (Guteg. 18:10-12). "Hanzehazaba imbwa n'abarozi n'abasambanyi n'abicyanyi n'abasenga ibishushanyo, n'umuntu wese ukunda kubeshya, akabikora" (Ibyah. 22:15). "Ntimugahindukirira abashitsi cyangwa abapfumu: ntimukabashikishe, ntimukabaraguze ngo mu biyandurishe: ndi Uwiteka Imana yanyu" (Abalewi

19:31). "Kandi ni bababwira ngo: ni mushake abashitsi mubashikishe, mushake n'abapfumu, banwigira bakongorera. Mbese abantu ntibari bakwiriye gushaka Imana yabo, bakaba ari yo babaza? Mbese iby' abazima byabazwa abapfuye? Nimmusange amategeko y'Imana n'ibiyihamya! ni batavuga ibihwanye n'iryo jambo, nta museke uzabatambikira." (Yes. 8:19-20).

Ubu uri mu gusoma aka gatabo, Imana iraguhamagara, iguhugura ngo wihane, uyihe ubugingo bwawe. Nyamara umwuka wakanyamasyo uri mu mutima wawe urakongorera kubirengerereza, ukanagerageza kuzuzubwoba mu mutima wawe. Uribaza uti "Mbese ubu abanjye baramvuga iki, inshuti zanjye n'abandi barandeba bate ndamutse nihannyeye? Byazangendekera bite ndamutse ntongeye kujya mu bitaramo byo kubyina cyangwa ntagiye mu binezeza by'isi?" Aho kureba ubutunzi butagira akagero buri muri Yesu, aho kureba amahoro ye atagira uko asa, n'umunezero we utangaje, n'icyubahiro cye, n'ubugingo buhoraho bwuzuye umunezero, uratekereza ku bintu ugomba kuzibukira, ibyo ugomba kureka, kugira ngo wemerere Yesu ngo yinjire mu mutima wawe. Gutinya amaso y'abantu, no gutinya urupfu bikugira imbata ya Satani . . ." (Yesu) abone uko abatwira abahoze mu bubata bwo gutinya urupfu mu kubaho kwabo kwose" (Abaheb. 2:15). Umwuka ukurimo ugutera kurengerereza kwakira Yesu kandi unangira umutima wawe kugeza ubwo uzakomera nk'igikono cy'akanyamasyo.

5. Ingwe -- ni inyamaswa y'inkazi igira amahane. Urwango n'umujinya n'uburakari kenshi byuzura umutima wa kimuntu. Hari ubwo kenshi ibyo byaha bishobora kugeza umuntu kwica. Ushobora

kugerageza kwirinda uburakari, ushobora wenda no kubunesha kugeza ubwo umunsi umwe bushobora kuzaturika nk'umuriro ugurumana. icyakubera cyiza ni uko wakwemera ko ari ko uteye, ugasa-ba Yesu ngo agukize uwo mutima mubi. "Noneho, ntimwirakarire" (Itang. 45:5). "Reka umujinya, va mu burakari; ntuhagarike umutima, kuko icyo kizana gukora ibyaha gusa" (Zab. 37:8). "Uburakari butera urugomo, kandi umujinya umeze nk'isuri; ariko ni nde washobora kwihanganira ishya-ri?" (Imig. 27:4). "Ntukihutire kurakara mu mutima; kuko uburakari buba mu mutima w'umupfapfa" (Umubwi. 7:9). "Ariko none mwiambure ibi byose: umujinya, n'uburakari..." (Abakol. 3:8).

Abantu benshi bagerageza guhosha uburakari bwabo mu kunywa cyangwa kwihorera, nyamara "vino yabo ni ubusagwe bw'ibiyoka, ni ubusagwe bukaze bw'impiri" (Guteg. 32:33). Kwihorera biryohera umutima w'umunyabyaha, nyamara Imana yavuze ko guhora kose ari ukwayo. Yesu yaravuze ati "Ukunde mugenzi wawe nk'uko wikunda." "Mukunde abanzi banyu." Imana yasezeranije kutubabarira ibyaha byacu ni tubabarira ababitugiriye. Guhorana akababaro, no kugaragaza umujinya na byo ni ibyangwa n'Uwiteka. Irari ribi ribyara intambara kandi zikamena amaraso naryo riba mu mutima w'umuntu. Ni yo mpamvu Imana izashyira amahoro y'ukuri mu mitima yacu, niba dushaka ko ayo mahoro aramba.

6. Inzoka -- yashukiye Eva mu murima wa Ede-ni. Yashenye ubumwe bwiza cyane n'ubwumvikane umuntu yari afitanye n'Imana. Satani, wa mumarayika waguye, yuzuyemo ishyari, ar'girira Adamu na Eva igihe yababonaga ku isi, bafitanye ubumwe buhagije n'Imana, mu mwanya wa Lusiferi.

Ishyari ni ryo ryateye Satani kwiyezeza kuba-senya. Yashoboye gusenya ubumwe buhagije bari bafitanye n'Imana n'ubugingo bwabo bari bafite muri Yo. Iryo shyari rya Satani n'iryo rari rye biba mu mitima y'abantu bamwe, iyo babonye ko abandi bamerewe neza kandi bafite umunezero. "Kandi ifuha ntirigondeka, ni nk'imva" (Ind. 8:6). Ishyari rishyira ibitekerezo bibi mu mutima, rigasenya umunezero w'abandi. Ndetse rishobora kugeza umuntu ku kwica. Biboneka cyane mu mubano w'abashyiriranywe. Ishyari ni ryo rikurura ingorane nyinshi n'urwango mu bakozi no mu zindi nzego z'ubuzima. Ndetse n'abakozi b'Imana n'abavugabutumwa n'abapastori na bo rishobora kubatera. Bagomba guhora bari maso, kugira ngo buzure ubwenge, kugirango umurimo wabo utononwa n'umwuka w'ishyari wa Satani, Imana iramutse ikoresheje umwe muri bo kurusha abandi.

7. Igikeri -- kirya ibitaka. Gishushanya ubugugu. "Gukunda impiya ari umuzi w'ibibi byose" (1 Tim. 6:10). Muri Zaire, habonekayo ubwo ko bw'igikeri bishobora kurya imiswa myinshi cyane kugeza aho biturika bigapfa. Umuntu w'ubugugu nta na rimwe ashobora gupfumbatura ikiganza cye ngo afashe abakene. Ahubwo agerageza kwikubira ubukungu bw'isi akoresheje uburyo bukwiriye n'ubudakwiriye. Nyamara ubutunzi bwe buzaribwa n'inyenzi n'ingese. Yesu yarivugiye ubwe, ati "Ntimukibikire ubutunzi mu isi, aho inyenzi n'ingese ziburya, kandi abajura bacukura, bakabwiba, ahubwo mwibikire ubutunzi mu ijuru, aho inyenzi n'ingese zitaburya, n'abajura ntibacukure ngo babwibe: kuko aho ubutunzi bwawe buri, ari ho n'umutima wawe uzaba" (Mat. 6:19-21). Akani n'abe bese barimbutse bazize ko

yakunze izahabu n'ifeza n'amabuye y'igiciro n'imyenda myiza. (Yosuwa 7). Yuda Isikaryota, umwigishwa wa Yesu, yarimanitse kuko urukundo rw'amafaranga rwari rwatumye agambanira Umwami we n'Umwigisha we. Amafaranga n'izahabu si byo bibi, ahubwo urukundo rw'amafaranga, rwihishe mu mutima ni rwo rubi. Abagabo n'abagore batabarika bo mu nzego zose no mu moko yose base-nyesha ubugingo bwabo n'ubw' ababo, irari ribi bafite ryo kuronka amafaranga menshi mu gihe gito. Usanga bashishikariye imikino ya tombola, yo gutega ngo babone inyungu. Kwifuza gukira utarushye kenshi bibyara kwica cyangwa kwiya-hura. Gukunda amafaranga n'ubugugu akenshi bi-nyana no gushaka icyubahiro no kwifuza ububasha. Bwaba ububasha bw'ubutegetsu bwo gutegeka abandi, bwaba ubwo buzanza n'amafaranga menshi butuma bakandamiza abakene, cyangwa se ububasha bwo mu idini, butuma bamwe usanga bashyushye mu kuyobora itorero kuruta uko bashyuhaye kwe-gera Imana. Bene abo bacira iteka kuri bamwe mu "bera" batinyuka gukurikira Kristo batiri-we baba abanyetorero runaka.. (Mariko 9:38). Yesu aravuga ati "Mwitonde, kandi mwirinde kwifuza kose, kuko ubugingo bw'umuntu butava mu bwinshi bw'ibintu bye" (Luka 12:15). Dore agatekerezo k'umukire w'umupfapfa: "Hariho umukungu wari ufite imirima irumbuka cyane; nuko aribaza mu mutima we ati: Ndagira nte, ko ntafite aho mpunika imyaka yanjye? Aribwira ati: Ndabigenza ntya: ndasenya urugarama rwanjye, nubake urundi runini, ari ari mo mpunika imyaka yanjye yose n'ibintu byanjye; ni bwo nzabwira umutima wanjye nti, Mutima, ufite ibintu byinshi bibikiwe imyaka myinshi, ngaho ruhuka, urye, unywe, unezerwe. Ariko Imana iramubwire

iti: Wa mupfu we, muri iri joro, uranyagwa ubugingo bwawe; nuko ibyo wabitse bizaba ibya nde? Ni ko umuntu wirundaniriza ubutunzi amera, atari umutunzi mu by'Imana." (Luka 12:16-21). "Kandi umuntu byamumarira iki gutunga ibintu byose byo mu isi, ni yakwa ubugingo bwe" (Mar. 8:36). "Yesu abwira abigishwa be, ati Ntimukiganyire, ngo mutekereze iby' ubugingo, muti Tuzarya iki? cyangwa iby' umubiri, muti Tuzambara iki? . . . Kuko ubugingo buruta ibyo kurya . . . Ibyo byose abapagani bo mu isi ni byo bashaka, burya So aba azi ko namwe mubikeneye. Ahubwo mushake ubwami bwe kuko ari ho ibyo muzabyongererwa. . . kuko aho ubutunzi bwanyu buri, ari ho n'imitima yanyu izaba" (Luka 12:22, 23, 30, 31, 34).

8. Satani, se w' ababeshyi bose n' ibinyoma byose hano ni we utera ibyaha byose. Ni we uganye mu mutima hose. Yesu yaravuze ati "Mukomoka kuri so, Satani; kandi ibyo so ararikira, ni byo namwe mushaka gukora. Uwo yahereye kera kose ari umwicanyi; kandi ntiyahagaze mu by' ukuri, kuko ukuri kutari muri we. N'avuga ibinyoma, aravuga iby' ubwe, kuko ari umunyabinyoma, kandi ni se w' ibinyoma" (Yoh. 8:44). Ikinyoma cy' ubusa busa na cyo ni kibi nk' ikinyoma kinini. Hariho ibinyoma umuntu avuga, hari ibyo yandika, hari n' ibyo akora. Umuntu w' indyarya na we aba ari umunyabinyoma, kuko yigira nk' imana itabeshya. Umukristo ntakwiriye kubeshya narimwe. "Ni tuvuga yuko dufatanije na yo, tukagenda mu mwijima, tuba tubeshye, tudakurikiza ukuri, turabeshya" (1 Yoh. 1:6). "Hanze hazaba imbwa n' abarizi n' abasambanyi, n' abicanyi, n' abasenga ibishushanyo, n' umuntu wese ukunda ku-

beshya akabikora" (Ibyah. 22:15). Mu bintu birindwi Uwiteka yanga harimo "...ururimi rube-shya . . . n' umugabo w' indarikwa uvuga ibinyoma" (Imig. 6:16-19).

9. Inyenyeri - yerekana umutima-nama uri mu muntu wese. Muri iyi shusho, iyo nyenyeri irijimye, irasanabi, ntikigira umucyo. Isa n' iyihumishijwe n' ibyaha by' ibitumano bidasiba kujya muri uwo mutima iteka. Bene uwo mutima-nama warahumye, waragoranye, ku buryo uba utagishobora kumenya niba ibyo ukora ari byiza cyangwa bibi. Uwo mutima-nama rimwe na rimwe uba utuje, ubundi ukaba ubuze amahoro. Urega igihe wagombaga kubabarira, ukababarira igihe wagombaga kurega. "Ariko Umwuka avuga yeruye ati: Mu bihe bizaza banwe bazagwa bave mu byizerwa, bite ku myuka iyobya n' inyigisho z' abadayimoni, bayobejwe n' uburyarya bw' abigisha b' abanyabinyoma, bafite inkovu z' ibyaha mu mitima yabo..." (1 Tim. 4:1-2). "Imitima yacu iminjiriweho gukurwamo kwimenyaho ibibi..." (Abaheb. 10:22). Bene uwo mutima-nama usa n' uwashiririjwe n' icyuma gishyushye (ni ukuvuga ko imyanda iba itwitswe).

10. Ijisho ry' Imana - rireba ibikorera mu mutima byose. Nta gishobora gucika ijisho rya-yo rimurika hose. Niyo mpamvu Imana ibona ibitekerezo bihishwe byose n' iby' umutima wibwira byose. (Muri aya mashusho, ijisho rishobora kwerekana kandi imimerere yo mu maso y' umuntu.)

11. Udushashi tw' umuriro - utwo dushashi dukikije umutima twerekana urukundo rw' Imana rukikije umutima w' umunyabyaha. Mu by' ukuri Imana yanga icyaha, nyamara iradukunda, kandi nti

yishimira urupfu rw'umunyabyaha, ahubwo ishimishwa n'uko yihana, agakizwa, akabaho. Yesu yaje gukiza abanyabyaha. Luka 15:10. Haba umunezero mwinshi mu ijuru kubera umunyabyaha umwe wihanyye. Utwo turimi tw'umuriro twerekana kandi amaraso ya Yesu Kristo. "Umwana w'intama w'Imana ukuraho ibyaha by'abari mu isi" (Yoh. 1:29).

12. Umumarayika - yerekana Ijambo ry'Imana. Imana yifuza kuvugana n'umugabo n'umugore baremerewe n'imitwari y'ibyaha, kugira ngo bisubiremo, umucyo w'Imanan'urukundo rwayo bibashe kwinjira mu mitima yabo.

13. Inuma - ni ikimenyetso cy'Umwuka Wera, Umwuka w'ukuri, utsinda ab'isi, abemeza iby'icyaha, n'iby'igukiranuka, n'iby'amateka. (Yoh. 16:8). Muri iyi shusho, Umwuka Wera ari hanze y'umutima. Ntashobora kuba ahantu icyaha kimitse ubwami bwacyo.

Niba ishusho y'uyu mutima yerekana uko umutima wawe bwite umeze, icyo usigaranye ni ugutakira Umwami Imana. Mukingurire umutima wawe, maze ureke umucyo w'Ijambo ryayo winjiremo. "Izere Umwami Yesu urakira." Imana ishaka kubikora, yasezeranye guhindura umutima wawe, ikaguha umutima mushya, ukoreshwa n'umwuka mushya. Ishusho ya kabiri yerekana ibyo ngibyo.

Ishusho ya Kabiri

Iyi shusho yerekana umutima wihana utangiye gushaka Imana. Umumarayika afashe inkota mu atoki, ni yo Jambo ry'Imana. "...rizima rifite imbaraga, kandi rikagira ubugi buruta ubw' i-

UMUTIMA UTSINZWE, USHAKA AGAKIZA

nkota zose, rigahinguranya, ndetse kugeza ubwo rigabanya ubugingo n'umwuka, rikagabanya ingingo n'umusokoro, kandi rikabangukira kugenzura ibyo umutima wibwira, ukagambirira" (Heb. 9:27).

Nuko Ijambo ry'Imanary: butsa umuntu ko "... ibi-
hembo by'ibyaha ari urupfu." Abanyabyaha n'aba-
tizera bazajugunywa mu nyanja yaka umuriro n'
amazuku.

Umumarayika afite igihanga cy'umuntu mu ku-
ndi kuboko. Ibyo bibutsa abanyabyaha ko tugo-
mba gupfa twese. Umubiri wacu dukunda cyane,
tukawambika, tukawugaburira, tukawurimbisha,
tukawukenura kugira ngo tuwumare irari, uwomu-
biri uzapfa unogoke, uribwe n'inyo. Na ho imi-
tima yacu n'umwuka wacu bibeho iteka bizagara-
gare umunsi umwe imbere y'urukiko rw'Imana.

Turabona hano umunyabyaha utangiye kumva U-
butumwa bw'Imana, no gukingurira umutima we u-
rukundo rw'Imana. Umwuka Wera atangiye kumuri-
kira muri uyu mutima wijimishijwe n'ibyaha. U-
mucyo w'Imana winjira mu rusengero rwayo, wi-
rukana umwijima wose. Inyamaswa z'ubwoko buta-
ri bumwe, zigereranywa n'ibyaha, zirahunze. Nu-
ko, mugenzi wanjye usoma aka gatabo, emerera
Yesu, We mucyo w'isi, kwinjira mu mutima wawe,
kugira ngo uvanwemo umwijima n'imirimo yawo,
nk'uko iyi shusho ibyerekana. Yesu yaravuze ati
"Ni jye mucyo w'isi: unkurikira ntazagenda mu
mwijima na hato, ahubwo azaba afite umucyo w'
ubugingo" (Yoh. 8:12). Nta bwo ushobora kwiru-
kana umwijima mu mutima wawe ukoresheje imba-
raga zawe bwite, cyangwa ubwenge bwawe, cya-
ngwa ubwenge bw'abandi. Uburyo bworoshye cyane,
kandi butavuguruzwa - mu by'ukuri, uburyo bu-
mwe rukumbi bwo kwirukanisha umwijima, ni uku-
reka umucyo wa Yesu ukinjira, kuko uwo mwijima
ari ibyaha byacu. Koko ukwezi n'inyenyeri bitu-
murikira buhoro mu ijoro, ariko iyo izuba rira-
she, umwijima, ndetse n'utwo tumuri duto ntibi-

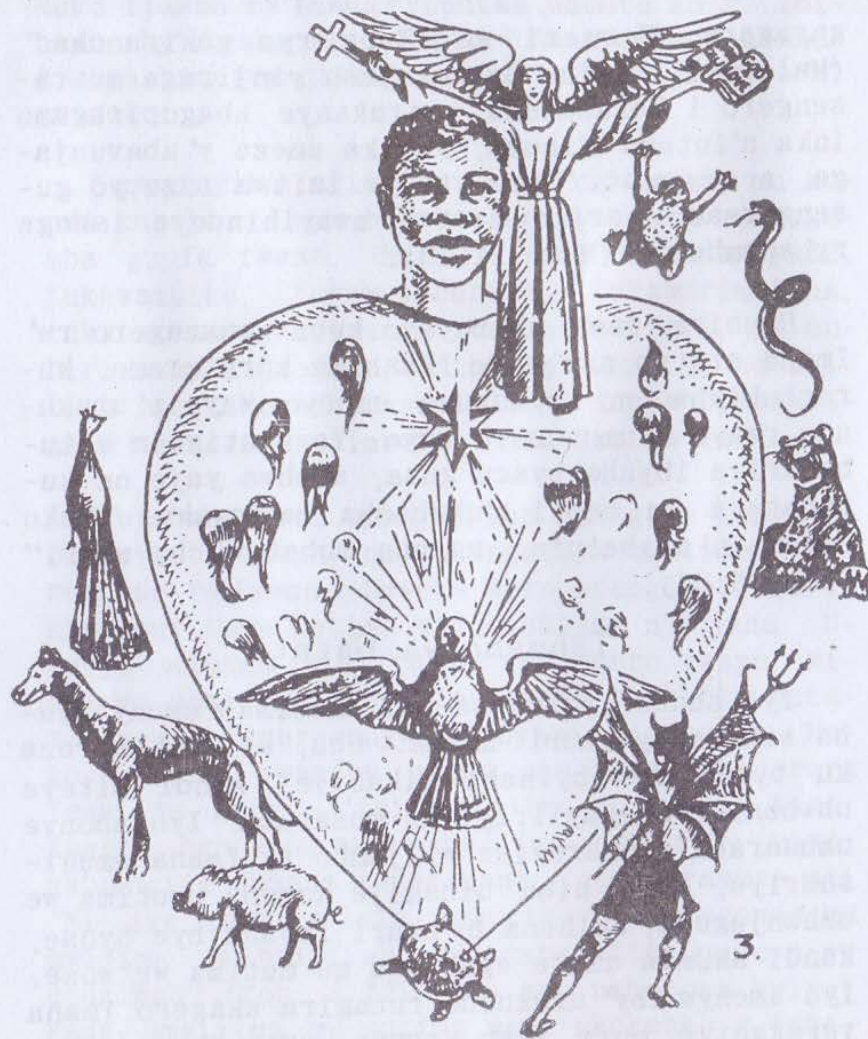
garagara. Yesu ni we "Zuba ryo gukiranuka."
(Mal. 4:2). Igihe Umwami Yesu yinjiraga mu ru-
sengero i Yerusalemu, yirukanye abaguriragamo
inka n'intama n'inuma, yubika ameza y'abavunja-
ga, aravuga ati "Inzu yanjye izitwa inzu yo gu-
sengerwamo, ariko mwebwe mwayihinduye isenga
ry' abambuzi" (Mat. 21:13).

Umubiri wawe ubereyeho kuba urusengero rw'
Imana ari yo nzu yayo. Irashaka kurukuramo, ku-
rurimbisha, no kurwuzuzwa umucyo wayo n'uruku-
ndo rwayo n'umunezero wayo. Yesu ntiyaje kutu-
babarira ibyaha byacu gusa, ahubwo yaje no ku-
tubatura ku ngoyi z'ububasha bw'icyaha. "Nuko
Umwana n'ababatura, muzaba mubatuwe by'ukuri"
(Yoh. 8:36).

Ishusho ya Gatatu

Iyi shusho yerekana uko umutima w'umunyabya-
ha wihana by'ukuri umeze. Ubu, ari gutekereza
ku byaha bye byinshi bikabije, kandi biteye
ubwoba, Yesu yapfiriye ku musaraba. Iyo abonye
umusaraba umumarayika w'Ijambo ry'Imana amuhi-
shuriye, ibyo biba bihagije kumena umutima we
ushenjaguwe, akihana by'ukuri ibyaha bye byose,
kandi akumva afite agahinda mu mutima we wose.
Iyo amenye iby'urukundo rutagira akagero Imana
yerekaniye muri Yesu Kristo, urwo rukundo ru-
cengera mu mutima we. Ubwo atangira gusobanu-
kirwa ko Yesu Kristo, Umwana w'Imana, yazanywe
no kuvanaho ibyaha bye, kuko yemeye kumupfira
ku "giti cy'ikivume."

Ukuntu Yesu yakubiswe, akambikwa ikamba ry'
amahwa, agaterwa imisumari mu biganza no mu bi-
renge, agapfiraku musaraba ku bw'ibyaha byacu,
iby'o bigaragarira neza cyane bundi bushya umu-

UMUTIMA WIHANA

nyabyaha wihana, bikamubabaza mu mutima we bigahindura n'ubugingo bwe. Iyo asoma Ijambo ry'Imana, yireberamo nk'uw. rebera mu ndorerwamo, nuko agatangira kurushaho gutekereza ukuntu yagiye kure y'Imana n'ukuntu yishe amategeko yayo. Yumva ashenjaguwe cyane, ari nk'umenaguritse imbere y'Imana, maze iyo akinguye umuti-

ma we imbere yayo, arira, ababarana agahinda, Yesu aramwegera. Maze urukundo n'amahoro by'Imana bigasaba umutima we, igihe amenya ko "amaraso ya Yesu Kristo, Umwana w'Imana, atwezaho ibyaha byese" (1 Yoh. 1:7). "Uwiteka aba hafiy'abafite imitima imenetse, kandi akiza abafite imitima ishenjaguwe" (Zab. 34:18). Hari ahandi Ijambo ry'Imana rivuga ngo "Uwo nitaho ni umukene ufite umutima umenetse, agahindishwa umushitsi n'Ijambo ryanjye" (Yes. 66:2). Umwuka Wera amubiriramo aya magambo ya Yesu, ngo "Mwana wanjye, igendere, ibyaha byawe urabibabariwe." Uwo munyabyaha ahora areba ku musaraba, ahabona amaraso ya Yesu, akizera ko ari we ubwe ibyo byakorewe, akunva yoroherejwe gahoro gahoro umutwaro w'ibyaha bye, kuko Yesu ubwe yikoreye imitwaro yacu n'imibabaro yacu. Umunyabyaha rero ubwo asohanukirwa ko ibyaha byacu ari byo Yesu yababarijwe agashenyagurirwa gukiranirwa kwacu, kandi ko "Uwiteka amushyiraho gukiranirwa kwacu twese" (Yes. 53).

Umucyo w'Umwuka Wera noneho wuzura umutima wahoze wanduye kandi wuzuyemo umwijima. Uwo mucyo w'Umwuka Wera urawusukura, ukawejesha amaraso ya Yesu nk'urubura. (Yes. 1:18). "Umwuka w'Imana ubwe, ahamanya n'umwuka wacu, yuko turi abana b'Imana" (Rom. 8:16). Noneho aba yiringiye adashidikanya ko "...uwizera Umwami Yesu, atarimbuka, ahubwo ahabwa ubugingo buhoraho." Ku-ko "ari we waduhesheje gucungurwa ku bw'amaraso ye, ni ko kubabarirwa ibicumuro byacu, nk'uko ubutunzi bw'ubuntu bwayo buri" (Abef. 1:7). Irari ribi ry'umubiri risimburwa no gushakacyane kwiyegurira Imana, no kuyikorera "Yo yabanje kudukunda." Aho gukunda isi n'iby' isi,

noneho akunda Imana n'ibintu by' Imana.

Muri iyi shusho, inyamaswa zerekana ibyaha ziri hanze y'umutima w'uwo muntu. Nyamara Sata-ni ntashaka gusiga ubuturo bwe yahozemo, bituma areba inyuma, yiringiye kuzongera kubusubiramo. Ngiyo mpamvu Umwami Yesu aduhugurira kuba maso no gusenga kugira ngo dushobore kurwanya umwanzi, kugira ngo atuveho.

Ishusho Ya Kane

Iyi shusho yerekana Umukristo wamaze kubona amahoro y'ukuri, kandi wacunguwe n'igitambo cy' Umwami n' Umukiza wacu Yesu Kristo. Nta kindi acyirata "keretse umusaraba w' Umwami wacu Yesu Kristo, wateye ko iby' isi bimbera nk'ibibambwe, nanjye nkabera iby' isi nk'ubambwe." (Gal. 6:14).

Yesu yapfiriye ku musaraba kugira ngo muri We dushobore "gupfa ku byaha, duhereko tubeho ku gukiranuka" (1Pet. 2:24); ni Umukristo ubambwe ku by'izi. Mu Bagalatiya 5:16 hadutegeka kuyoborwa n'Umwuka, no kudakora ibyo kamere irarikira; kandi no mu Bagalatiya 5:25 haratubwira ngo "Niba tubeshwaho n'Umwuka, tujye tuyoborwa n'Umwuka."

Muri iyi shusho, turebonamo inkingi Yesu yaziritsweho, amaze kwamburwa inyambaro ye. Turahabona n'ibiboko bamukubitishije cyane, kuko "igihano kiduhesha amahoro cyari kuri we." "Yashenjaguriwe ibicumuro byacu." "Herode n'abasi-rikare be baramunegura, baramushinyagurira, maze bamwambika umwenda ukerengana bamaze kumukubita ibiboko. Nuko bamaze kuboha ikamba ry'amahwa, barimwambika mu mutwe," aho kumwambika

"Nabambanywe na Kristo."

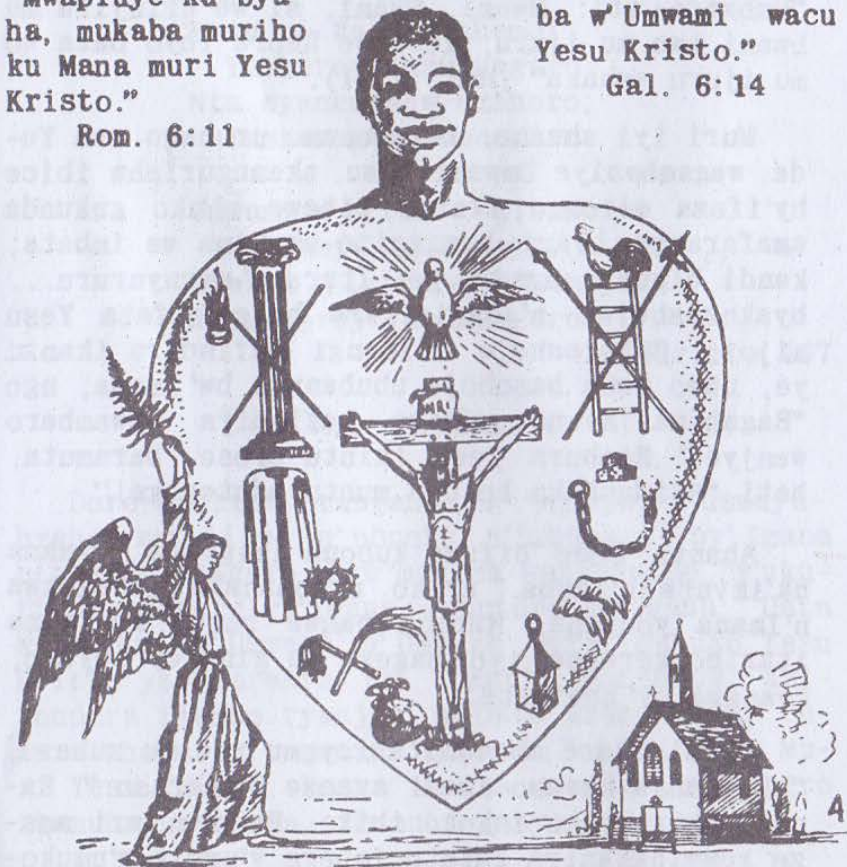
Gal. 2:20

"Mwapfuye ku byaha, mukaba muriho ku Mana muri Yesu Kristo."

Rom. 6:11

"Ariko jyewe sinkiratana ikindi, keretse umusaraba w'Umwami wacu Yesu Kristo."

Gal. 6:14

UWABAMBANYWE NA KRISTO

iry' izahabu. Bamushyira urubingo mu kuboko kw' iburyo, aho kuhashyira inkoni y'Umwami, baramupfukamira, baramushinyagurira, bati "Ni amahoro, Mwami w'Abayuda!" Bamucira amacandwe, benda rwa rubingo baramukubita mu mutwe. Nuko bamaze kumushinyagurira, bamujyana kumubamba.

Hariho Abakristo benshi bo ku izina gusa, bajya gusenga mu nsengeru, bahabwa igaburo rye-ra, baririmba indirimbo, nyamara bahora basubira kubambisha Yesu imirimo yabo y'ubugome. "Umbwira ati: Mwami, Mwami, si we uzinjira mu bwami bwo mu ijuru, keretse Ukora ibyo Data wo mu ijuru ashaka" (Mat. 7:21).

Muri iyi shusho, turabonamo uruhago rwa Yuda, wagambaniye Umwami Yesu, akamugurisha ibice by'ifeza mirongo itatu, bitewe n'uko gukunda amafaranga byari byaragize umutima we imbata; kandi bihuma umwuka we. Itara n'umunyururu... byakoreshejwe n'abasirikare baje gufata Yesu nijoro. Bakoresheje ibidongi bafindira ikanzaye, ubwo baba basohoje ubuhanuzi bw'Imana, ngo "Bagabana imyenda yanjye, bafindira umwambaro wanjye." Bambura Yesu ikintu cyose, baramuta, bati "Ntidushaka ko uyu muntu adutegeka!"

Abantu bose bifuza kubona imigisha y'Imana nk'imvura n'izuba, ariko ntibashaka gutegekwa n'Imana yonyine. Hariho bamwe bumva ko Imana itariho keretse iyo bageze mu gihe cy'ibyago, cyangwa cy'ubwihebe.

Umusirikare amucumita icyumu rye mu rubavu, "ako kanya havamo amazi avanze n'amaraso." Kandi, mbere yuko inkoko ibike, Petero yari amaze kumwihakanira gatatu imbere y'umuja w'umukobwa, ariko hanyuma yabyihanyeye arira cyane. Mbe-se, uhamya Yesu mu magambo yawe no mu byo ukora? Cyangwa ugira isoni zo kumuvuga imbere y'abantu? Ni yo mpamvu, "Umuntu wese uzampamiriza imbere y'abantu, nanjye nzamuhamiriza imbere ya Data uri mu ijuru. Ariko uzanyihakanira imbere y'abantu wese, nanjye nzamwihakanira imbere ya Data uri mu ijuru" (Mat. 10:32-33).

Yesu arongera ati "Kandi utikorera umusaraba we, ngo ankurikire, ntakwiriye kuba uwanjye" (Mat. 10:38). Hahirwa abashikama ku rutare, ni rwo Yesu Kristo!

"Yesu ni We nihishemo:
Yamberey' ubuhungiro.
Nta cyankurahw amahoro;
Yamberey' ubuhungiro.

Umwami n'igitare gikomeye,
Gikomeye, gikomeye;
Umwami n'igitare gikomeye,
Yamberey' ubuhungiro."

(Indirimbo 167)

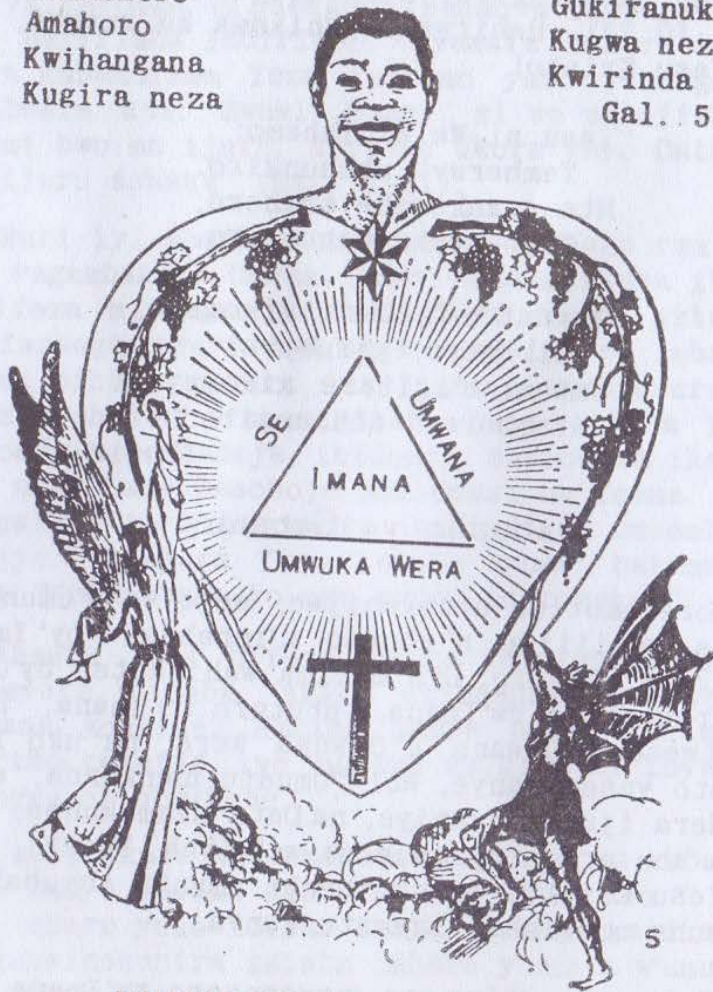
Ishusho ya Gatanu

Dore umutima utunganijwe, wejejwe w'umunya-byaha wakijijwe n'ubuntu n'imbabazi by'Imana bitagira akagero. Uyu mutima wahindutse by'ukuri urusengeru rw'Imana, ubuturo bw'Imana, Data wa twese n'Umwana n'Umwuka Wera, nk'uko Yesu Kristo yasezeranye, ati "Umuntu n'ankunda, azitondera ijambo ryanjye, na Data azamukunda; tuzaza aho ari, tugumane na we" (Yoh. 14:23). Muri Yesu Kristo, Imana ihesha umuntu icyubahiro ikamuha umugisha, ikamutunganya.

Ubu uyu mutima ni urusengeru rw'Imana. I-byaha byawirukanywemo. Mu cyimbo cy'inyamaswa zigengwa na Satani, se w'ibinyoma, turabonamo Umwuka Wera, ari we Mwuka w'ukuri. Uyu mutima wahoze ari icyicaruro cy'ibya kamere, wahindutse igitari cyiza cyera imbuto z'Umwuka ari zo: urukundo -- umunezero -- amahoro -- kwicisha bugufi -- kugira neza -- ingeso nziza -- gukira-

Urukundo
Umunezero
Amahoro
Kwihangana
Kugira neza

Ingeso nziza
Gukiranuka
Kugwa neza
Kwirinda
Gal. 5:22

URUSENGERO RW' IMANA

nuka -- kwihangana -- ubugwaneza -- kwirinda, n'izindi nyinshi zishimisha Imana n'abantu. Ubu uyu mutima ni ishami ry'umuzabibu w'ukuri, ni wo Mwami wacu Yesu Kristo; kandi iryo shami ryera imbuto. Igituma uwo muntu ashobora kwera

imbuto nyinshi ni uko aguma muri Kristo, kandi Kristo n'amategeko ye aguma muri we. (Yoh. 15: 1-10). Kuko uyu muntu yujujwe Umwuka Wera, kandi akaba yarabatijwe n'Umwuka Wera, afite imbaraga zo kunesha kamere muntu n'irari ryayo, no kubamba umuntu wa kera (Kol. 3:9). Nta bwo akiberaho kureba gusa, cyangwa kwumvisha amatwi, cyangwa kwumvisha intoki, ahubwo abeshwaho no kwizera, kuko kwizera Yesu Kristo ari ko kunesha iby' isi. Uyu muntu abana ibyiringiro bidakuka kandi bikomezwa n'ibyiringiro byiza byo kuzagaruka kw'Umwami wacu Yesu Kristo. Abeshwaho n'urukundo rw'Imana ruhorano iteka ryose, kandi akaguma muri rwo.

"Hahirwa ab' imitima iboneye, kuko ari bo bazabona Imana" (Mat. 5:8). Umwami Dawidi yari azi ko intambara ikomeye yaberaga mu mutima we, nubwo yari akize bwose, kandi akaba yaranesheje abanzi be baturuka hanze. Yabonye kandi n'ubukene bwo mu mutima we, ni ko asenga ati "O! Mana, undememo umutima wera: unshubize umutima ukomeye" (Zab. 51:10). Nta n'umwe muri twe ushobora kweza umutima we; nta n'ushobora kandi kwiremamo umutima utunganye. Keretse umuntu yihanyye mu kuri kose imbere y'Imana nk' uko Dawidi yabigenje, asaba Imana ngo imuhe umutima mushya; aho ni ho byashoboka. Imana irashaka gukora icyo kintu gishya muri wowe. Nta bwo mu guterateranya imyenda yacitse n'iy' ubushwambagara bwo kutabera kwawe ubwawe n'amasezerano yawe y'ibinyoma, ushobora guhindura umutima wawe inturo y'Imana ikwiriye. Imana yo, icyo yifuza ni ukugufasha, kuko yasezeranye isezerano ryiza ry'agatangaza, iti "Nzabanyanyagizaho amazi meza, maze muzatungana, mbakureho imyanda yanyu yose, n'ibigirwamana byanyu

byose. Nzabaha n'umutima mushya, mbashyiremo umwuka mushya; nzabakuramo umutima ukomeye nk'ibuye, mbashyiremo umutima woroshye. Kandi nza-bashyiramo Umwuka wanjye, ntume mugendera mu mateka yanjye, mugakomeza n'amategeko yanjye, mukayasohoza" (Ezek. 36:25-27). Iyi ni yo nso-banuray'Isezzerano Rishya Imana yashyirishijeho umukono wawo amaraso y'Umwana wayo Yesu Kristo.

Muri iyi shusho turuzi ko umumarayika yagarutse. Abamarayika bagenewe gukorera abazaragwa ubugingo buhoraho. Bashinzwe kubambisha amahema yo kugota abubaha Imana. (Zab. 34:7; 91:11-12; Dan. 6:22; Mat. 2:13; Ibyak. 5:19; 12:7-10).

Umwanzi Satani na we aragaragara muri iyi shusho. Arubikiye hafi y'umutima, ategereje ko yabona akanya ko gusubira mu nturo ye ya kera. Ni yo mpamvu Intumwa Petero aduhugurira kuba maso no gusenga, agira ati "Umurezi wanyu Satani azerera nk'intare yivuga, ashaka uwo aco-nshomera" (1 Pet. 5:8). Akenshi, yihinduranyamo umumarayika w'umucyo, ashukisha abizera badashikanye kwifuza kw'iyi si. Ariyoberanya ku buryo ageza n'aho ashobora gushuka abayoboka kurusha abandi bo mu ntore z'Imana. Nyamara, ni turwanya Satani azaduhungira kure yacu. (Yak. 4:7).

Ishusho ya Gatandatu

Dore ishusho iteye agahinda y'umuntu wasubiyeye inyuma. Rimwe mu maso ye rirahumiriye, kuko atangiye gusinzira mu bugingo bwe bwa Gikristo. Irindi jisho rirakanuye cyane, rirareba impande zose ridafite isoni, rireshya iby'isi.

UMUTIMA WOSHYWA KANDI UCIWEMO IBICE

Umucyo wari muri we warazimye, kandi ibimenyetsa byo mu mutima we byerekana ko yiteguye kubabarana na Kristo ntibikigaragara cyane. Azen-gurutswe n'ibigeragezo, kandi aho kubitsinda,

abigwamo. Aho kumva ijwi ry'Imana, atangira kumva amoshya y'umushukanyi arimo uburyarya, amugira n'ibyo amusezeranya, amubeshya. Birashoboka ko akijya mu rusengeru, ahishije urukundo rw'iby' isi munsu y'umwitero w'idini, ariko gukunda Imana kuba gukonje muri we. Ubwenge bwe bwigabanijemo intekerezo zinyuraniye. Atangiye kwinezeza mu by' isi, nubwo akiyita ukunda Imana mu mutima we. Inyenyeri yo mu mutima ari yo mutima-nama we igenda izima. Ntacyikorera umusaraba we anezerewe, ahubwo wamuhindukiriye umutwaro uremereye atanifuza gutwara. Kwizera kwe gutangiye guhengama. Areka kuvugana n'Imana mu gusenga, areka no kwitwararika iby' umutima no kubyitaho. Buhoro buhoro agenda aha umwanya umushukanyi uhora yubikiye hafi y'umutima we... Arushaho kunezezwa no kugendana n'ab' isi kuruta gufatanya n'abizera by'ukuri.

Umwuka wa paon (cya gisiga twabonye) werekana ubwibone urashaka gusubira mu mutima we. Uyu Mukristo ahari yibagiwe ko yakijijwe n'ubuntu gusa, none ahindutse Umukristo w'umwibone. Ubusinzi buriho burakomanga ku rugi, burashaka kwinjira. Akenshi bitangira ni ruto ni ruto, ngo "nta cyaha kirimo," cyane cyane nk'igihe aba aherakeraniye n'inshuti ze z'ab' isi, cyangwa yatumiye mu birori. Aho hose ahagirira isoni n'ubwoba byo kwigaragaza ko atandukanye na bo, cyangwa ko ari udashabutse, cyangwa ko yirya. Nuko Satani amwongorera ko inshuro imwe itazagira icyo itwara ubugingo bwe bw'umwuka. Atangira kumva ibyifuzo n'intekerezo bya kamere. Birashoboka ko ako kanya yishimira ibiganiro by' amashyamba mabi no kujya mu kabari no mu mazu y'imbyino, no gukunda kujya aho ab' isi binezereza, ari Satani abonera urwaho rwo ko-

ngorera umuntu ko icyaha ari kamere ku muntu kandi ko gucumura rimwe atari ugukora icyaha.

Birumvikana ko nta cyo dushobora gukora ngo tubuze inyoni zo mu gasozi n'ibitekerezo bibi kandi byanduye kuguruka hejuru y'imitwe yacu. Ariko turiho urubanza niba tubireka bigahagarara ku mitwe yacu kandi niba tubireka bikarika mu mutima yacu kugira ngo bibundikiremo ibikorwa bibi. Ni duhereza agatoki umwanzi ntazabura gukamata n'akaboko kose, bityo azakururira ubugingo n'umwuka mu muriro utazima. Ni yo mpamvu Imana iduhugurira guhunga irari rya gisore, tukareka gukinisha icyaha uko cyaza kimeze kose. Ni ngombwa guhungira kuri Yesu ubohora abanyabyaha, akabaneshereza ibyaha.

Umuntu mubona apfumagura umutima n'icyuma muri iyi shusho agereranywa n'abakobanyi n'abarwanya Ubukristo. Iminwa yabo ikobana n'indimi zabo zizimura babiteresha imitima y'Abakristo ibyuma bakayikomereza. Umutima uciyemo ibice nta bwo ushobora guhonoka ibitero bimeze bityo. Umukristo umeze atyo atangira gutinya abantu kurusha Imana. Gutinya ibyo bazamuvuga n'ibyo bazamugirira kumuhindura imbata y'abantu, kugatuma yigira kure y'Imana. Kugwa nabi no kurakara bigaragara cyane cyane mu bihe umuntu afite impagarara cyangwa yahemukiye kandi bikarwanira kwinjira mu mutima. Cya cyago cy'inzoka y'ishyari kigaruka iyo tubonye ko abandi baturushije guhirwa cyangwa kugira ukuboko kwiza. Iyo nzoka twayihaga akanzu na gato ntitumenye igihe yinjiriye, ubwo urwango n'ubwibone bikaba bibonye akanya.

Biroroshye cyane kureka urukundo rw'amafa-

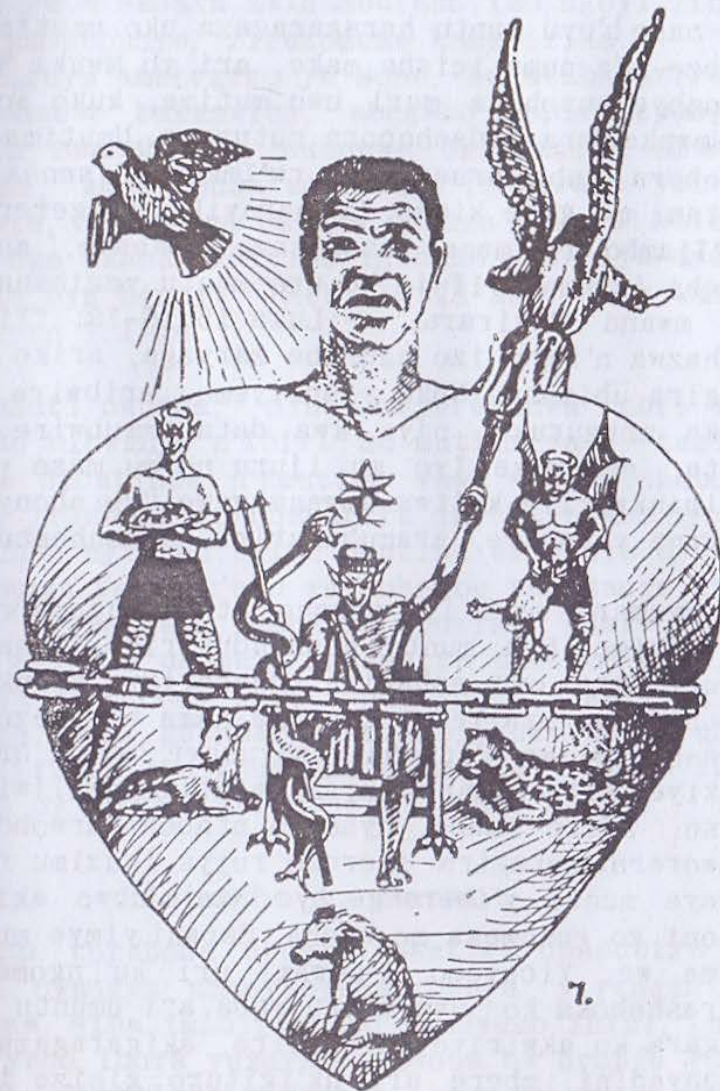
ranga rukinjira mu mitima yacu niba tutitonde-ra imiburo y'Umwami wacu Yesu Kristo, ubwo ya-vugaga ati "Mube maso, musenge, mutajya mu mo-shya" (Mat. 26:41). 1 Abakorinto 10:12 haratu-bwira ngo "Nuko rero uwibwira ko ahagaze yiri-nde atagwa." "Mwambare intwano zose z'Imana, kugira ngo mubashe guhagarara mudatsinzwe n'uburiganya bwa Satani" (Abef. 6:11-18).

Ishusho ya Karindwi

Iyi shusho irerekana uko umutima w'umuntu wasubiye inyuma umeze. Uyu muntu yari yaravi-riwe n'umucyo, kandi yari amaze gusogongera impano y'Imana, akagabana ku Mwuka Wera, hanyu-ma yaje kuva mu nzira nziza yarimo. Yerekana kandi uko umuntu ameze utarigeze yihana, cyangwa ngo yiyegurire Imana, nubwo yaba yarumvi-se ukuri kw'Ubutumwa Bwiza, akabuhishurirwa uko buri... Umuntu unangira umutima we iyo Imana ije kumutabara, azagenda arushaho kuba mubi, naho yagerageza kwikosora ate.

Yesu ubwe yarondoye imimerere y'Umukristo wasubiye inyuma muri Luka 11:24-26: "Daimoni, iyo avuye mu muntu, azerera ahadafite akazi, ashaka uburuhukiro, akabubura, akavuga ati: Re-ka nisubirire mu nzu yanjye navuyemo. Yagerayo, agasanga ikubuye, kandi iteguye; akagenda, aka-zana abandi badayimoni barindwi bamurusha kuba babi, bakinjira, bakayibamo. Nuko ibyo hanyuma by'uwo muntu birusha ibya mbere kuba bibi."--- 2 Pet. 2:22: "Ibyabasohoyeho n'iby' uyu mugani w'ukuri, ngo: Imbwa isubiye ku birutsi byayo; kandi ngo: Ingurube yuhagiwe isubiye kwigara-gura mu byondo."

Iyo mirongo yo muri Biblia iragaragaza neza

UMUTIMA WANANGIWE, UGASUBIRA INYUMA

uko umutima umeze w'uwashubiye inyuma, cyangwa uw' umunyabyaha utihana. icyaha kigarukanye u-bubasha bwacyo bwose bwo kubeshya kije kuwuturamo kugira ngo kime muri uwo mutima. Yewe no

mu maso h'uyu muntu haragaragaza uko umutima we umeze. Ya numa icisha make, ari yo Mwuka Wera, igombye gusohoka muri uwo mutima, kuko icyaha n'Umwuka Wera bidashobora guturana. Umutimantushobora kuba urusengeru rw'Imana n'isenga rya Satani mu gihe kimwe. Umumarayika, ikigereranyo cy'Ijambo ry'Imana, asohokamo ababaye, agenda areba inyuma, yifuje ko uwo muntu yazihana nka wa mwana w'ikirara. -- Luka 15:16-18: "Yifuza guhazwa n'ibyo izo ngurube zaryaga, ariko ntihagira ubimuha. Nuko yisubiyemo, aribwira ati: Reka mpaguruke, nje kwa data, mmubwire nti, Data, nacumuye Iyo mu ijuru no mu maso yawe, ntibinkwiriye kwitwa umwana wawe." Se abonye ko umwana yihanyeye, aramubabarira, aramuhembura.

Nyamara, muri iyi shusho, nta kwihana kw'ukuri kurimo. Uyu muntu ntahindukiriye Imana by'ukuri, nta bwo ashakira kubabarirwa apfukanye ku birenge bya Yesu. Umutima-nama we umeze nk'uwashiririjwe n'icyuma gishyushye cyane, urahunikiye. Afite amatwi, nyamara ntiyumva ijwi rya Yesu. Afite amaso, nyamara ntabona urwobo rw'umworera rutagira iherezo rujya ikuzimu rurangaye munsu y'ibirenge bye. Nta n'ubwo akigira isoni zo gukomeza mu byaha. Sataniyimyeye mu mutima we. Yicayemo nk'umwami uri ku ngoma ye. Birashoboka ko uyu muntu yaba ari umuntu ugaragara ko akwiriye icyubahiro, akigaragaza nk'umunyadini, mbere ari nk'igituro gisize ingwa "nyamara imbere huzuyemo amagufka y'abapfuye n'ibihumanya byose" (Mat. 23:27).

Se w'ibinyomani we usigaye yicaye mu mwanya wahoze ari uw'Umwuka w'ukuri. Buri nyamaswa, buri cyaha iherekejwe n'umudayimoni wihariye, a'umwuka mubi biri muri uwo mutima. Nubwo uyu

muntu yaba ashaka kwihamburaho izo ngoyi zibabaza zamuboshye, zirakomeza kumuzirika. -- "Uwasuzuguye amategeko ya Mose, ko atababarirwaga, ahubwo bakamwica, abagabo babiri cyangwa batatu bamushinje, nkanswe Ukandagiye Umwana w'Imana, agakerensa amaraso y'isezerano yamwe-jesheje, agahemura Umwuka utanga ubuntu! Ntimugira ngo azaba akwiriye igihano gikabiye cyane kuruta bya bindi?" (Heb. 10:28-29). Soma kandi 2 Petero 2:1-14.

Nshuti nkunda, niba ibyerekanwa muri iyi shusho bihanyeye n'ibiri mu mutima wawe, takira Imana bidatinze n'umutima wawe wose. Ishobora kandi irashaka kukubabarira ibyaha byawe byose, uramutse uyijeho ufite umutima wihanyeye by'ukuri. Sanga Yesu nk'uko wa mubembe yamusanze ataka ati "Washaka, wabasha kunkiza" (Mar. 1:40-41). Ariko n'ukomeza kunangira umutima wawe, n'ukunda umwijima kuruta umucyo, nta kwiringira kuriho, nta gutabarwa kuriho, kuko uzaba uhisemo urupfu aho guhitamo ubugingo -- "kuko ibihembo by'ibyaha ari urupfu" (Rom. 6:23).

Ishusho ya Munani

Hano turabona urupfu rusatira uwasubiye inyuma cyangwa umunyabyaha uhora yirengagiza kwihana. Niba imibiri yabo yuzuyemo ibibi, imitima yabo ihora yuzuyemo ubwoba bw'urupfu ruri bugufi. Inshyamba y'urupfu igeze ku musego we. Ibinezera bishukana by'ibyaha byarayoyotse, igisigaye ni ukubona ibihembo biteye ubwoba by'ibyaha. Ububabare bukabiye bw'ikuzimu buramwadutse, abona ko atagishoboye na gato kuvugana n'Imana. Nubwo yakundaga gusenga, ubu abona ko bitagishoboka kuvugana n'Imana, kandi yarayisu-

mu maso h'uyu muntu haragaragaza uko umutima we umeze. Ya numa icisha make, ari yo Mwuka Wera, igombye gusohoka muri uwo mutima, kuko icyaha n'Umwuka Wera bidashobora guturana. Umutimantushobora kuba urusengero rw'Imana n'isenga rya Satani mu gihe kimwe. Umumarayika, ikigereranyo cy'Ijambo ry'Imana, asohokamo ababaye, agenda areba inyuma, yifuje ko uwo muntu yazihana nka wa mwana w'ikirara. -- Luka 15:16-18: "Yifuza guhazwa n'ibyo izo ngurube zaryaga, ariko nti-hagira ubimuha. Nuko yisubiyemo, aribwira ati: Reka mpaguruke, nje kwa data, mmubwire nti, Data, nacumuye Iyo mu ijuru no mu maso yawe, ntibinkwiriye kwitwa umwana wawe." Se abonye ko umwana yihanyeye, aramubabarira, aramuhembura.

Nyamara, muri iyi shusho, nta kwihana kw'ukuri kurimo. Uyu muntu ntahindikiriye Imana by'ukuri, nta bwo ashakira kubabarirwa apfukamye ku birenge bya Yesu. Umutima-nama we umeze nk'uwashiririjwe n'icyuma gishyushye cyane, urahunikiye. Afite amatwi, nyamara ntiyumva ijwi rya Yesu. Afite amaso, nyamara ntabona urwobo rw'umworera rutagira iherezo rujya ikuzimu rurangaye munsu y'ibirenge bye. Nta n'ubwo akigira isoni zo gukomeza mu byaha, Satani yimye mu mutima we. Yicayemo nk'umwami uri ku ngoma ye. Birashoboka ko uyu muntu yaba ari umuntu ugaragara ko akwiriye icyubahiro, akigaragaza nk'umunyadini, mbere ari nk'igituro gisize ingwa "nyamara imbere huzuyemo amagufka y'abapfuye n'ibihumanya byose" (Mat. 23:27).

Se w'ibinyomani we usigaye yicaye mu mwanyahoze ari uw'Umwuka w'ukuri. Buri nyamaswa, buri cyaha iherekejwe n'umudayimoni wihariye, a'umwuka mubi biri muri uwo mutima. Nubwo uyu

muntu yaba ashaka kwihamburaho izo ngoyi zibabaza zamuboshye, zirakomeza kumuzirika. -- "Uwasuzuguye amategeko ya Mose, ko atababarirwaga, ahubwo bakamwica, abagabo babiri cyangwa batatu bamushinje, nkanswe Ukandagiye Umwana w'Imana, agakerensa amaraso y'isezerano yamwe-jesheje, agahemura Umwuka utanga ubuntu! Ntimugira ngo azaba akwiriye igihano gikabiye cyane kuruta bya bindi?" (Heb. 10:28-29). Soma kandi 2 Petero 2:1-14.

Nshuti nkunda, niba ibyerekanwa muri iyi shusho bihanyeye n'ibiri mu mutima wawe, takira Imana bidatinze n'umutima wawe wose. Ishobora kandi irashaka kukubabarira ibyaha byawe byose, uramutse uyijeho ufite umutima wihanyeye by'ukuri. Sanga Yesu nk'uko wa mubembe yamusanze ataka ati "Washaka, wabasha kunkiza" (Mar. 1:40-41). Ariko n'ukomeza kunangira umutima wawe, n'ukunda umwijima kuruta umucyo, nta kwiringira kuriho, nta gutabarwa kuriho, kuko uzaba uhisemo urupfu aho guhitamo ubugingo -- "kuko ibihembo by'ibyaha ari urupfu" (Rom. 6:23).

Ishusho ya Munani

Hano turabona urupfu rusatira uwasubiye inyuma cyangwa umunyabyaha uhora yirengagiza kwihana. Niba imibiri yabo yuzuyemo ibibi, imitima yabo ihora yuzuyemo ubwoba bw'urupfu ruri bugufi. Inshyimbo y'urupfu igeze ku musego we. Ibinezera bishukana by'ibyaha byarayoyotse, igisigaye ni ukubona ibihembo biteye ubwoba by'ibyaha. Ububabare bukabiye bw'ikuzimu buramwadutse, abona ko atagishoboye na gato kuvugana n'Imana. Nubwo yakundaga gusenga, ubu abona ko bitagishoboka kuvugana n'Imana, kandi yarayisu-

AMAHEREZO Y' UMUNYABYAHA

zuguye guhera kera kose. Inshuti ze za kera zitunguye guhagarara iruhande rw'aho aryamye, kandi n'amagambo y'ubusa busa yo kumuhumuriza ntaba akimufasha na gato. Ubutunzi bwe, ahari aba yarashatse mu buryo budakwiriye, ntibushobora kumwongerera igihe cyo kubaho cyangwa gukiza u-

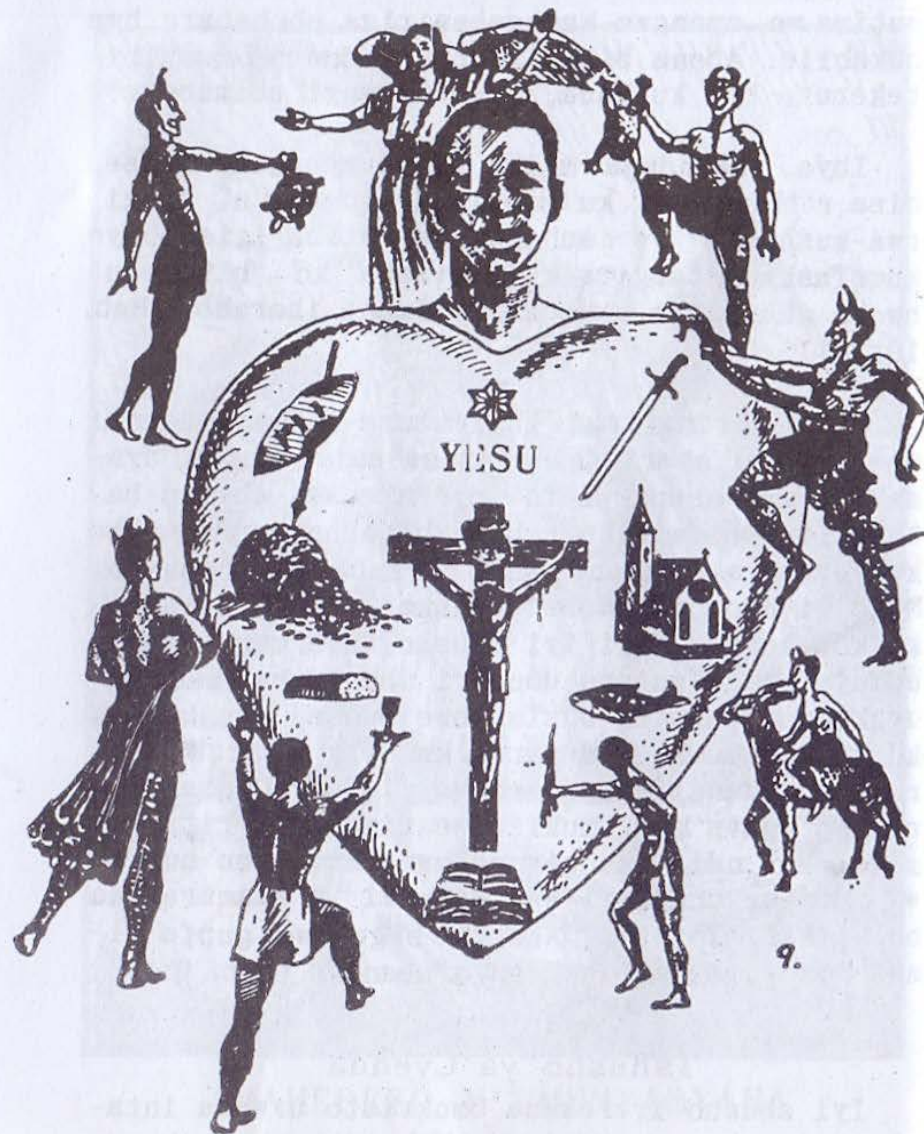
mutima we, cyangwa kumugabaniriza ububabare bwe bukabije. Abona bitagishobotse kwerekeza ibitekerezo bye ku Mana, kuko umwanzi abimubuza.

Ibyo yakundaga mtere, ibyo yabagamo byose, bisa n'ibimukina ku mubyimba, ndetse n' "ingirwa-mushumba" ye imuhemukiye, ntiba igishoboye kumufasha. Atangira kwiyumvisha ko "biteye ubwoba gusumirwa n'amaboko y'Imana ihoraho" (Heb. 10:31).

Yari yiringiraga kuziyuzuzwa n'Imana umunsi umwe, yenda ahari igihe azaba agiye gupfa, nyamara none asanze igihe cyararenze. Abantu batabarika bapfa giturumbuka batabonye uburyo bwo kwiyuzuriza n'Imana aho barambaraye basamba. Nuko ni ngombwa rwose gushaka Imana bigishoboka ko ibonwa. Muri iyi shusho, uyu munyabyaha, upfuye amaze gutera umugeri ubuntu bw'Imana n'urukundo rwayo mu buzima bwe bwose, ntashobora kumva amagambo y'ihumure kandi y'agakiza aturuka ku Mana. Ahubwo yumva ijwi ry'Umucamanza we aho kumva iry'Umukiza we rimubwira riti "Ni muve aho ndi, mwa bivume mwe, mujye mu muriro witeka watunganirijwe umwanzi n'abamarayika be!" (Mat. 25:41). "Abantu bagenewe gupfa rimwe, hanyuma y'aho hakaza urubanza" (Heb. 9:27).

Ishusho ya Cyenda

Iyi shusho irerekana Umukristo urwana intambara anesha mu muriro w'ibimugerageza n'amashya. Ageragezwa impande zose, nyamara ahora ashikamye kandi yihangana kugeza ku iherezo, agahora arushishwaho kunesha na Yesu Kristo. "Atumbira Yesu wenyine, ni We Banze ryo kwizera kandi ni We ugusohozwa rwose" (Heb. 12:1-2), yi-

UMUTIMA UNESHA

yambuye ibimuremerera byose n'icyaha kibasha kumwiringiraho vuba asiganirwa yihanganye mu nzira y'Ubukristo iri imbere ye.

Satani n'ingabo ze zose bazenguruka umutima w'umuntu wizera, agerageza kuvano umwana w'Imana mu nzira iboneye, nyamara ntabishobora. Ubwibone no gukunda amafaranga, n'abadayimoni b'ibiteye isoni, n'ibindi bibi by'amoko yose, biba bisibanira inyuma y'umutima we.

Indogobe yafashe umwanya w'ingwe, kuko akenshi icyaha kiza kidusanga cyiyoberanya mu buryo butari bumwe, kikitwikira indi shusho, cyangwa kigafata irinci zina.

Nyamara Umukristo uri maso avumbura icyaha, kabone naho cyaza cyambaye ishusho y'idini, cyangwa cyafashe ishusho y'umumarayika w'umucyo, kuko Ijambo ry'Imana n'Umwuka Wera bimuyobora mu kuri kose. Murabona mu ishusho umuntu ubyina afashe ikirahure cy'inzoga mu ntoki kugira ngo agushe uwo Mukristo mu bishuko, amunopfasha ku binezeza by'isi. Icyakora ibyo ntibishobora na gato kugira icyo bikora ku Mukristo witanze wafanye na Kristo ku byaha no ku by'isi. Undi muntu, ari mu gupfumagura umutima wizera. Uko ni ko amazimwe, n'ubuhemu, n'agashinyaguro, n'ubukobanyi, ndetse n'itera-bwoba, abanzi b'Imana, kandi akenshi ni abiyita ko bizera, babipfumagurisha ubutaruhuka umutima w'u wizera by'ukuri. Ubwo rero yibuka amagambo ya Yesu ubwo yavugaga ati "Namwe muzahirwa, ubwo bazabatuka, bakabarenganya bakababeshyera ibibi byinshi, babampora. Muzanezerwe, muzishime cyane, kuko ingororano zanyu ari nyinshi mu ijuru" (Mat. 5:11-12).

Icyaha na kamere y'umubiri iteka bikora uko bishoboye kose kugira ngo bivane Umukristo mu rukundo rw'Imana. Nyamara, dushobora kuvuga nk'

intumwa tuzerewe kandi twizeye cyane, tuti
 "Ni nde wadutandukanya n'urukundo rwa Kristo?
 Mbese ni amakuba, cyangwa ni ibyago, cyangwa
 ni ukurenganywa, cyangwa ni inzara, cyangwa ni
 ukwambara ubusa, cyangwa ni ukuba mu kaga, cya-
 ngwa ni inkota? . . . Oya, ahubwo muri ibyo byo-
 se turushishwaho kunesha n'uwadukunze" (Rom.
 8:35, 37). Amaze kwambara intwari zose z'Imana,
 uwizera ashobora gushikama muminsi mibi no gu-
 tsinda ibigeragezo byose. Ubwo ni bwo natwe du-
 shobora kunesha ku bwa Kristo utuma dukomera.

Inyengeri y'uwo mutima-nama iraka kandi ira-
 rabagirana. Umutima w'uwo mwizera wuzuyemo kwi-
 zera, kandi n'Umwuka Wera awaturamo. Umumara-
 yika w'Umwami Imana uri hejuru ye, ari we Jambiri
 ry'Imana amwibutsa amasezerano y'igiciro cyi-
 nshi yasezeranijwe ahanesha bihanganiye byose
 kugeza ku mperuka. . . "Unesha, nzamuha kurya
 ku mbuto z'igiti cy'ubugingo kiri muri Paradiso
 y'Imana." "Unesha nta cyo azatwarwa n'urupfu
 rwa kabiri." "Unesha, nzamuha kuri manu yahis-
 shwe, mmuhe n'ibuye ryera, ryanditsweho izina
 rishya ritazwi n'umuntu wese, keretse urihabwa."
 "Unesha, akitondera imirimo yanjye, akageza ku
 mperuka, nzamuha ubutware bwo gutwara amahanga
 yose." "Unesha, ni we uzambikwa imyenda yera,
 kandi sinzahanagura izina rye na hatu mu gita-
 bo cy'ubugingo, ahubwo nzaturira izina rye im-
 bere ya Data n'imbere y'abamarayika be." "Une-
 sha, nzamugira inkingi yo mu rusengeru rw'Imana
 yanjye, kandi ntazasohoka ukundi." "Unesha,
 nzamuha kwicarana nanjye ku ntebe yanjye y'u-
 bwami." (Ibyah. 2:7, 11, 17, 26; 3:5, 12, 21).

Umufuka upfunduye werekana ko uyu Mukristo
 yahaye Imana amafaranga ye. Aho kuyatagaguza mu

bintu by'isi, ayakoresha afasha abakene, atanga
 icyo cumi n'amaturu, byose abihimbarisha Imana.

Umugati n'ifi bisobanura ko afite imbereho
 myiza kandi ko aya mu rugero. Ntiyiyanduza mu
 kunywa inzoga zishindisha, cyangwa kurya ama-
 raso y'innyamaswa, cyangwa ikindi kiribwa kibi
 cyose. Ntatagaguza amafaranga ye, kandi ntiya-
 nduza umubiri we ari rwo rusengeru rw'Imana, mu
 kurya cyangwa mu kunywa itabi; ntanywa ibiyobya
 ubwenge, nk'urumogi n'ibimeze aka rwo, cyangwa
 imiti yonona ubuzima, ahubwa aya ibyo kurya
 byoroheje kandi bitunganye. Umutima we wabaye
 inzu yo gusengerwamo. Igihe cyose ajya mu bi-
 terane hamwe n'abandi, igihe icyo ari cyo cyo-
 se, nta mpamvu imubuza. Akunda gusenga, ari iwe
 ari wenyine, cyangwa ari kumwe n'abo mu murya-
 ngo we, kuko azi ko Umukristo adashobora kubaho
 atavuganye n'Imana mu masengesho.

Kiriya gitabo kirambuye ni Biblia, asomako
 kandi yiga buri muni, abonamo ubwenge n'imbara-
 ga, n'ubuzima, n'umucyo, n'ubukungu bitagira
 akagero. Biblia yahindutse itara ry'ibirenge
 bye, n'inkota arwanisha umwanzi. Imufitiye igi-
 ciro kinini, kuko ari yo byo kurya bya buri mu-
 nsi by'umutima we, n'amazi meza amumara inyota,
 n'umugezi mwiza yiyuhagiramo, n'indorerwamo yi-
 reberamo.

Akunda kwikorera umusaraba, kuko azi ko nta
 wuhabwa ikamba atikoreye umusaraba. Kubera ko
 azi ko yazukanye na Kristo mu bugingo bushya,
 ashaka ibyo mu ijuru, ibihoraho, kandi bitabo-
 nwa n'amaso. Yiteguye gusanganira n'Imana, ka-
 ndi ameze nk'igiti cyatewe iruhande rw'umugezi,
 cyera imbuto, ameze nk'ishami ry'igiti cy'umu-

zabibu w'ukuri ryera imbuto nyinshi. Uyu muntu ntatinya urupfu, kukoku bwo kwuzura Umwuka Wera, urukundo ruboneye rw'Imana rwuzuye umutima we.

Ishusho ya Cumi

INJIRA MU BWIZA BW'UMUKIZA WAWE

Yesu yaravuze ati "Ni jye kuzuka n'ubugingo; unyizera naho yaba yarapfuye azabaho, kandi umuntu wese ukiriho unyizera, ntazapfa iteka ryose" (Yoh. 11:25-26). "Uwumva ijambo ryanjye, akizera uwantumye, aba afite ubugingo buhoraho, kandi ntazacirwaho iteka, ahubwo aba avuye mu rupfu, ageze mu bugingo" (Yoh. 5:24). Urupfu ntiruba rugitera ubwoba Umukristo, cyangwa ngo rumuhindisha umushitsi: "Ariko uyu mubiri ubora n'umara kwambikwa kutabora, n'uyu upfa ukambikwa kudapfa, ni bwo hazasohora rya jambo ryanditswe ngo: Urupfu rumizwe no kunesha. Wa rupfu we, kunesha kwawe kuri he? Wa rupfu we, urubori rwawe ruri he? Ibyaha ni byo rubori rw'urupfu, kandi imbaraga z'ibyaha ni amategeko. Ariko Imana ishimiye iduha kunesha ku bw'Umwami wacu Yesu Kristo" (1 Abakor. 15:54-57).

Umuntu wagendanye n'Imana, akabana na yo, ntagira ubwoba bw'urupfu. Iyo igihe cye kigeze, agenda anezerewe nk'uko Intumwa Paulo yabivuze ati "Nifuza kugenda ngo mbane na Kristo, kuko ari byo birushaho kumera byiza cyane" (Fil. 1:23).

Umukristo agira urukumbuzi rwo kureba Yesu bahanganye amaso, ahora afite ishyushyu ryo kureba uwamupfiriye ku musaraba, kugira ngo amucungure. Umwuka Wera amwibutsa amagambo ya Yesu, ubwo yavugaga ati "Ntimuhagarike imitima yanyu; mwizere Imana nanjye munyizere. Mu rugo rwa Data harimo amazu menshi.... Nzagaruka mbajyane iwanjye, ngo aho ndi namwe muzabeyo" (Yoh. 14:1-3). "...Ibyo ijisho ritigeze kureba, n'ibyo ugutwi kutigeze kwumva, ibitigeze kwinjira mu mutima w'umuntu, ibyo byose Imana yabiteguriye abayikunda" (1 Abakor. 2:9).

Nta magambo ariho ashobora gusobanura neza cyangwa kurondora ubwiza bwo mu ijuru bwateguriwe abagendera mu nzira Umwami wacu Yesu Kristo yagenderagamo akiri ku isi.

Mu mwanya w'igikanka giteye ubwoba (urupfu) turabona muri iyi shusho ya nyuma ishusho y'umumarayika, intumwa y'Imana. Arategereje ngo ajyane ku Mana uyu munyabyaha watsindishirijwe. Umwuka n'ubugingo bwe byabohowe ku ngoyi z'umubiri upfa, bigafata ikirere bisanga uwo yakundaga, uwo yitangiye gukorera akiri mu mubiri, agapfa akiri muri we. Imana yiteguye kumwakirana amagambo meza y'ikaze y'Umwami we, ngo "Nuko nuko, mugaragu mwiza ukiranuka, wakiranutse mu bike, nzakwegurira byinshi, injira mu munezero wa shobuja" (Mat. 25:21). Satani ntaba akimufiteho ububasha, kuko "Urupfu rw'abakunzi be (Uwiteka) ari urw' igiciro cyinshi mu maso y'Uwiteka" (Zab. 116:15). "Numva ijwi rivugira mu ijuru rimwira riti: Andika uti Uhereye none hahirwa abapfa bapfira mu Mwami wacu. Umwuka na we aravuga ati Ye, ngo baruhuke imihati yabo, kuko imirimo yabo ijyanye na bo ibakurikiye" (Ibyah. 14:13).

Wowe usoma iyi "Ndorerwamo y'Umutima", Imana igufashe guha umutima wawe Uwagukunze, kuko muri uyu mwanya akwinginga, avuga ati "Mwana wanjye, mpa umutima wawe" (Imig. 23:26). Uhe Yesu umutima wawe unaniwe, umutima wawe uhemukiwe kandi ubabazwa, na we azagaha umutima mushya n'umwuka mushya. Ntukundire umutima wawe ko ugushukisha irari ryawo ngo ukurikize ibyo utekereza, kuko "Uwiringira umutima we ubwawo ari umupfapfa, ariko ugendera mu bwenge azakizwa" (Imig. 28:26). Reka ibyaha byawe kandi wi-

zirike ku gukiranuka, kuko "ibihembo by'ibyana ari urupfu, ariko impano y'Imana ni ubugingo buhoraho, muri Yesu Kristo, Umwami wacu" (Rom. 6:23).

Nawe wamaze guha ubugingo bwawe Imana, shikana ku cyo wahawe ku bwo kwizera no ku bwurukundo bibonerwa muri Yesu Kristo, kubera ibyo Intumwa Paulo ahanywe muri 2 Timoteyo 1:12: "...kuko nzi uwo nizeye uwo ari we, kandi nzi neza yuko abasha kurinda ikibitsanyo namubikiye, kugeza kuri urya munsu." "Mwiyubake ku byo kwizera byera cyane, musengerere mu Mwuka Wera, mwikomereze mu rukundo rw'Imana, mutegereze ... Umwami wacu Yesu Kristo", ni We Nzira n'Ukuri n'Ubugingo, ni We Mwami wacu uzagaruka vuba kwakira abe --- "Ni Umwami w'abami, ni Umutware atwara abatware."

"Nuko Ibasha kubarinda ngo mudasitara, no kubahagarika imbere y'ubwiza bwayo mudafite inenge, ahubwo mwishimye bihebuje, ni yo Mana imwe yonyine, n'Umukiza wacu wadukirishije Yesu Kristo Umwami wacu: icyubahiro n'ubushobozi no kuganza n'ubutware bibe ibyayo, uhereye kera kose, ukageza na none, n'iteka ryose, Amen." (Yuda 24,25)